

Quaestio de testamentis clericorum

Politowicz, Dionizy Jan (ca. 1609–1671)

Starodruk, Biblioteka Jagiellońska, St. Dr. 585936 I

Odczyt: Kamil Sorka

Qvæstio.

Ex

c. Quia nos ext: de Testamentis.

V. Clericus beneficiatus, cuiuscunque præeminentiae, et quorumcunque bonorum Ecclesiae; dominus sit, in tantum, ut de acquisitis exinde peræque, ut de patrimonialibus habeat liberam, et inter vivos et in ultimis voluntatibus, disponendi facultatem nec ne?

CONCLUSIO I.

Clericus beneficiatus non est bonorum Ecclesiae dominus, sed administrator.

COROLLARIUM I.

1. Etiam summus Pontifex non est dominus bonorum Ecclesiae, sed plenus administrator.
2. Simplicis quoque beneficii, et nullam administrationem habentis non est dominus clericus beneficiatus, cuiuscunque sit præeminentiae.
3. Licet aliquorum sententia astruat, clericos beneficiatos esse dominos rerum beneficii; non tamen eis concedit maiorem in his bonis licentiam, quam si essent solum modo usufructuarii vel usuarii.
4. Plus iuris habet clericus beneficiatus in beneficio, ad quod est canonicè institutus, quam usufructuarius.
5. Teneaturnè inventarium conficere beneficiatus; problema esto.

CONCLUSIO II.

De bonis occasione Ecclesiae quæsitis, non habet beneficiatus liberam disponendi facultatem inter viso, multominus in ultimis voluntatibus; sed duntaxat ad pias causas.

COROLLARIUM.

1. In ægritudine constitutus clericus, potest ex redditibus Ecclesiae facere erogationem modicam in piam causam.
2. In bona valetudine clericus existens potest in usus pios expendere redditus ecclesiasticos a præfinitione quantitatis.
3. Traditionem donatorum à clerico oporteatnè fieri, problema esto.
4. Potest obtineri licentia à summo Pontifice, ut clericus testari possit de bonis acquisitis ex redditibus ecclesiasticis, prout de nostra Polonia attestantur Constitutiones Synodales.
5. Licentia prædicta testandi concessa à summo Pontifice valet etiam absque causa.

CONCLUSIO III.

Eius portionis redditum beneficii, quæ concernit beneficiatum ratione officii, quoad congruam sustentationem, quicumque beneficatus est dominus, potestque liberè de ea disponere æquè ac de bonis patrimonialibus, non solum inter vivos, sed etiam in ultimis voluntatibus.

COROLLARIUM.

1. Doctrina Caietani, quæ in plus gravat Episcopos, quam reliquos beneficiatos: in hoc certe puncto non est reiicienda, cum astruit ex vi sacrorum canonum episcopos esse patres pauperum.
2. In distributionibus quotidianis potius¹ locum sibi vendicat nostra Conclusio proxima.
3. Potest beneficiatus vivere de redditibus beneficii, patrimonium autem et fructus ipsius conservare relinquereque hæredibus.
4. Portio quæ superst beneficiato ultra congruam sustentationem, debeatne erogari pauperibus sub inere restitutionis problema esto.
5. Concilium Tridentinum prohibens ditare consanguineos aut familiares ex redditibus beneficiorum, sub intellegit inesse illis onus distribuendi superflua pauperibus.

[hasła: testament, duchowny, dobra nabyte, beneficjum, własność, zarząd, użytkowanie, papież, zapisy pobożne, ustawy synodalne, Sobór Trydencki, dochody z dóbr kościelnych]

¹ Poprawione odręcznie na „potissimum”.